Adresa: Anděl Media Centrum
Karla Engliše 519/11
150 00 Praha 5

e-mail: nazory@mfdnes.cz
čtenářská linka 225 062 121

Drahé máslo na hlavě EU

Za drahé máslo mohou unijní dotace, které měly snížit produkci mléka. Rozhodla o nich Evropská komise a teď s tím nejde nic dělat.

Martin Pánek
Liberální institut

Zdražilo máslo. Lidé šílí, premiér Bohuslav Sobotka ustavuje vyšetřovací komisi a na obchodníky už se chystají úředníci s otázkou, proč prodávají drahé máslo, když lid si žádá levné. Není příliš jasné, co se má vyšetřit. V příčinách zdražení másla se totiž výjimečně shodují eurooptimista Luděk Niedermayer i euroskeptik Petr Mach.

Niedermayer, šéf české delegace v klubu Evropské lidové strany, nejsilnějším v Evropském parlamentu, napsal: „V září 2016 Evropská komise schválila legislativní balíček podpory zemědělcům. Jednu část představovala evropská dotace i na omezení produkce mléka ve výši 150 milionů eur a druhou část potom tzv. podpora na přizpůsobení, na české zemědělce takto připadlo dalších 10 milionů eur. Naše ministerstvo půlmiliardový program koncem roku 2016 rozjelo.“

Bývalý europoslanec za opoziční klub Evropa svobody a přímé demokracie Petr Mach mluví podobně: „Vyčlenili 150 milionů eur s cílem snížit produkci v EU o miliardu litrů mléka ročně. Zemědělci dostávají 14 eur za každých nevyrobených a nedodaných 100 litrů mléka. EU tak platí za nevyrábění mléka.“

Oba politici jsou zároveň ekonomové, takže správně argumentují, že snížením nabídky mléka logicky vzroste jeho cena. Sobotka se svými kontrolory tedy nemá dál co zjišťovat. Leckdo si možná řekne, že když je na příčinách taková shoda napříč politickým spektrem, tak prostě toto nařízení odvoláme, necháme cenu mléka na tržních silách – a je po problémech. Pokud nám tedy zemědělci nezablokují D1 a nepřipraví tak problémy zcela nové.

To však není možné. Tyto dotace pramení z nařízení Evropské komise v Přenesené pravomoci o poskytování podpory na snížení produkce mléka. Jak název napovídá, jedná se o akt v přenesené pravomoci – tedy o legislativu, kterou přijímá Komise sama bez hlasování v europarlamentu a Radě ministrů, pokud některá z těchto institucí nevznese námitku.

Sobotka měl loni instruovat ministra zemědělství Mariana Jurečku, aby se chvíli nevěnoval svému potravinovému nacionalismu, ale místo toho se pokusil získat na svou stranu kvalifikovanou většinu ministrů, jež by přijetí tohoto nařízení zabránila. A stejně mohl postupovat vlivný poslanec Niedermayer.

Jakmile je však akt v přenesené působnosti jednou přijatý, nemůže ho Evropský parlament ani Rada ministrů odvolat. Stejně jako běžnou směrnici. Neexistuje nic, co může český volič udělat pro to, aby nařízení přestalo platit. Ať už zvolíme do Sněmovny jakékoliv strany, nic nemůže přimět Brusel, aby dotace zrušil. Jediné těleso, které má v Unii zákonodárnou iniciativu a může navrhovat zrušení již přijaté legislativy, je nikým nevolená Evropská komise s nikým nevolenou českou komisařkou Věrou Jourovou. Ta má však zakázáno jednat v zájmu Česka nebo jiného členského státu a musí vždy jednat jen ve prospěch EU.

A to je ten demokratický deficit Unie, o kterém se dlouhá léta hovoří, ale nic se s ním nedělá.

Skicář Václava Teichmanna

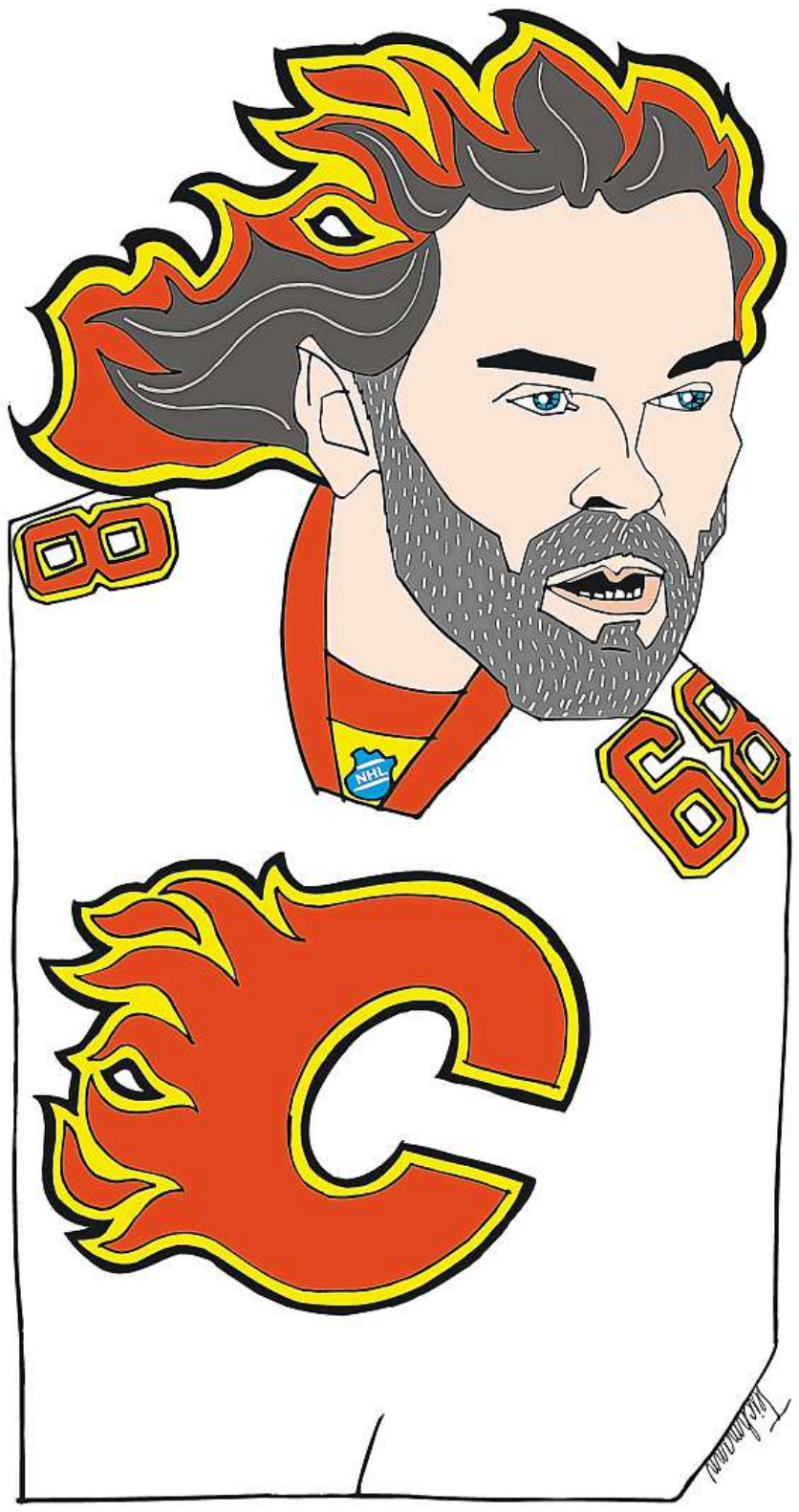

Hokejový král Jaromír Nesmrtelný bude v kanadsko-americké NHL šťouchat do puku dál. V souvislosti s jeho urychleným odjezdem za oceán je teď důležitá vlastně jen jediná, byť zatím hypotetická otázka: Mohl by příští prezident České republiky první tři měsíce po nástupu do funkce úřadovat z kanadského Calgary?

Fórum čtenářů

Voda je nad zlato. Vědí to firmy?

Každá firma se snaží šetřit, logicky. Na technice pro své zaměstnance, nákladech na služební cesty či na pronájmech kancelářských prostor. A co na vodě? Napadne ji, že s ní třeba nenakládá zrovna hospodárně? A že ji to může stát až miliony ročně? Z vlastní praxe mohu potvrdit, že často ne. Podle průzkumu vodou plýtvá 85 procent českých firem. Přitom o mrhání vodou se mluví prakticky jen v souvislosti s domácnostmi a jejich rozpočtem. Každý z vás splachuje WC, sprchuje se nebo koupe, čistí si zuby. Tudíž si dokážete představit, kolik vzácné tekutiny vám zmizí v odpadu. A teď začněte násobit a dostanete se k plýtvání v průmyslu a zemědělství. Jen pro představu: jak zveřejnil britský deník The Guardian, pro produkci 1 kila masa se spotřebuje 5 až 20 tisíc litrů vody. Spotřeba přitom může rapidně klesnout už jen tím, že firma upraví své zavedené postupy, použije modernější technologie nebo jiné suroviny. Průmyslovou vodu není nutné hned vypouštět, místo toho ji lze velmi často recyklovat a využít znovu, ideálně přímo ve výrobě. Podle Iniciativy Průmysl 4.0, vládou schváleného dokumentu, který odkazuje na čtvrtou průmyslovou revoluci, budou čištění a recyklace odpadních vod součástí všech nových průmyslových řešení.
– **Miroslav Maňásek**

Vždy toužíme po tom, co nemáme

Nedělního referenda o nezávislosti Katalánska se zúčastnilo přes dva miliony voličů a přibližně devadesát procent z nich hlasovalo pro nezávislost regionu. Uvedl to v noci na pondělí mluvčí katalánské vlády. Účast podle těchto údajů činila 42,3 procenta z 5,34 milionu katalánských voličů. A bude to tak pořád dokola. Někdo má stále pocit, že na někoho doplácí a má málo svobody. Když je zase svobody moc, někteří volají po tvrdé ruce. A tak se lidé osamostatňují a potom zase sjednocují. Věčný přerod ve společnosti. Všední realita vždy sebere iluze a život běží dál, vždy toužíme po tom, co nemáme, nebo si to alespoň myslíme. Očekávám proto snahy o osamostatnění „Krušnohorců“ od České republiky, neboť zásoby lithia a jeho cena by umožňovaly „příjemnou finanční nezávislost“ a nějaké to právo na sebeurčení by se také našlo.
– **Roman Horký**

Espresso Petra Suchomela, vedoucího reportérů MF DNES

O kacíři, kterého církev neupálí

Vypadá trochu úlisně velebit na stránkách starých dobrých papírových novin staré dobré papírové noviny (či stará dobrá média vůbec), leč některá témata k tomu vysloveně provokují.

Nostalgie po světě, kde s informacemi pracovali hlavně profesionálové, jednoho popadne třeba ve chvíli, kdy nejprve sociálními sítěmi a následně i jimi popletenými tradičními nosiči prosviští zpráva o přelomovém „obvinění papeže Františka z kacířství“. V katolické církvi se prý něco takového nestalo už sedm set let. Je to tedy vážné. Hodnostáři se vzepřeli Svatému otci, jen krůček patrně zbývá ke schizmatu.

Noviny, které právě čtete, se této zprávě nevěnovaly. Protože to žádná zpráva není.

Stalo se to, že dvaašedesát lidí v katolické církvi, jež je s více než miliardou členů největší organizací světa – ze států by ji mohla předhonit snad jen Čína a dohonit Indie – podepsalo dopis, v němž papeže napomínají, že je prý v některých morálních otázkách málo pevný. Text podepsali laikové, několik kněží, jeden biskup a žádný kardinál. Označují se za vědce, teology. Většinu z nich nikdo moc nezná, dva čeští zástupci jsou odborní asistenti z fakult. Z největšího výpadu proti papeži od roku 1333 tak po bližším zkoumání vychází podružná a vcelku nezajímavá petice, jíž by se média, kde se zprávy ověřují, hodnotí a interpretují, sama o sobě nikdy nezabývala. Tedy – pokud by se amatérskou optikou sociálních sítí „přečti titulek a komentuj“ nezdála být něčím, čím ani v nejmenším není.

Poctivý pozorovatel vidí v církvi něco úplně jiného: po příchodu otevřeného, temperamentního a svěžího papeže, který tolik zdůrazňuje ryzí esenci křesťanství – „láska je nad zákon“ – se nestrhla žádná velká bouře, v níž by na sebe tvrdě narazily konzervativní a liberální proudy. Ještě před deseti dvaceti lety se to v církvi mlelo, velké skupiny se pořád ještě nesmířily s 2. vatikánským koncilem ze 60. let, jiné naopak lobbovaly za modernu. František konflikt oproti očekávání nevyostřil. Čas od času vystoupí i výše postavený kritik, ale rozhodně se nedá mluvit o dramatickém pnutí. Ve společenství, jehož pravidla i představené sdílejí lidé v africkém slumu stejně jako v americkém velkoměstě, je to s ohledem na originalitu nynějšího papeže až obdivuhodné.

Má to patrně dvě příčiny: papež František je nesmírně autentický v tom, co dělá. A ani náznakem nedělá politiku. Mezi elitami dnešního světa bychom těžko hledali někoho dalšího, jehož slova a činy jsou v tak zřetelném souladu. S jeho pokorou spojenou s velkorysostí k druhým se špatně polemizuje proto, že to není teoretická konstrukce. Je to spontaneita jako vystřižená z Evangelia. V něm Kristus vede zapovězené hovory s cizinci, utečenci, jinověrci. Večeří s celníky okupantů. Doprovází ho prostitutka. Uzdravuje v sobotu, kdy se to nesmí. A nakonec umírá za hříšníky, za ty, kdo zrazují Boha nejvíc. Zdánlivě tím porušuje veškerá pravidla. Ve skutečnosti je osvětluje a naplňuje: žádné zákony nemají cenu, není-li jejich zachovávání vedené láskou k druhým.

Na počet zhruba dvě školní třídy teď plísní papeže právě za to, že ve své exhortaci Radost lásky příliš láskyplně přemítá například o lidech, kteří se rozvedli, uzavřeli nové manželství a touží plně zůstat v církvi. I tato jeho velmi obecná velkorysost je prý heretická a papež by ji měl odvolat.

Dokument podepsalo nejprve čtyřicet lidí, pak se našlo dalších dvaadvacet.

Zpráva to tedy nakonec je. Papež ukazuje světu onu tvář křesťanství, která se už v jeho základech radikálně vymezila vůči zákonickému pojetí náboženství. A v církvi to – pro někoho logicky, pro jiné překvapivě – nezpůsobuje žádné zaznamenatelné otřesy.

Glosa

Práce je dost, pro někoho možná bohužel

David Rožánek
mediální analytik

V budoucnosti bude kvůli robotizaci a digitalizaci menší potřeba pracovní síly. Je třeba připravit se na možnou situaci, že pracující, které nová technika připraví o zaměstnání, trh práce v plném rozsahu nevstřebá, píše se ve volebním programu Strany zelených. Ponechme stranou kuriózní návrh na zdanění robotů, kterým to Zelení chtějí řešit, a podívejme se, jak reálný základ má teze o konci práce, která se v poslední době opakuje stále častěji.

Dojde práce? Kladně si na otázku může odpovědět jen ten, kdo si ji představuje jako komoditu, jež existuje v omezeném množství jako housky na krámě. Pokud housek ubude, nebudou mít lidé co jíst. Ale tak to není, ve skutečnosti není omezeno množství práce, ale zdrojů, chcete-li peněz, které jsou k dispozici k jejímu nákupu. To vysvětluje, proč v krizi práce mizí, zatímco v době růstu chybějí lidé, kteří by ji vykonávali.

Když byla během průmyslové revoluce ruční práce nahrazována stroji, sociální hnutí zvané luddismus tvrdilo, že je třeba stroje zničit, aby lidé nepřišli o práci. Z dlouhodobého pohledu se ukázalo, že jde o blud. O práci lidé nepřišli ani nástupem masové výroby, ani přesunem pracovních míst ze zemědělství. Luddisté se mýlili tehdy i dnes.

Jednou ze základních vlastností fyzikálního světa je entropie, samovolná destrukce bytostí a věcí. Člověk proti ní musí neustále bojovat, aby ji alespoň částečně zbrzdil. Dá to spoustu práce, a i kdyby se roboti snažili sebevíc, chaos je mocnější. Nikdy nebude vše hotovo a pro lidskou mysl i ruce pořád zbude dost práce při jeho zvládání. Robotizace je jen další průmyslovou revolucí, která, stejně jako ty předchozí, zaměstnanost nezruší, jen změní její strukturu.

Každá žena v domácnosti řekne, že má moc práce. Dřív celé dny prala a myla nádobí, dnes má pračku a myčku, ale stejně se nezastaví. Pořád padá prach, dítě chce jíst, dům se rozpadá. Další domácí robot neznamená konec domácích prací, ale jen to, že můžete udělat, na co vám dosud nezbýval čas ani energie. A tak je to i se zaměstnáním. Až vás nahradí robot, uvolní to ve společnosti prostředky, za které si vás najmou jinde. To se neobejde bez ztrát zaměstnání, osobních problémů a nutnosti naučit se něco jiného. Ale práce bude vždy dost, i té manuální. Takže pokud se spolu se zelenými luddisty těšíte, že budete jen ležet na gauči a dostávat peníze od státu, máte smůlu: Alou do práce!